
Fédération Internationale
de Basketball



FIBA

International Basketball
Federation

We Are Basketball

Oficiálne pravidlá basketbalu 2010

Príručka rozhodcu

Rozhodovanie tromi osobami

Schválené

Exekutívou FIBA

San Juan, Puerto Rico, 17. apríla 2010

Platné od 1. októbra 2010

Preklad:
Odborná korektúra:

Petr Sudek

OBSAH

1.	Úvod	4
1.1	Dôležité pojmy	4
2.	Začiatok stretnutia	6
2.1	Sledovanie rozsvičky pred a v prestávke stretnutia	6
2.2	Všeobecné postavenie na ihrisku	8
2.3	Úvodný rozskok	8
2.4	Úvodný rozskok – hrá sa po pravej strane R	9
2.5	Úvodný rozskok – hrá sa po ľavej strane R	9
3.	Postavenie a zodpovednosť rozhodcov na ihrisku	10
3.1	Základná zodpovednosť na ihrisku	10
3.2	Základná zodpovednosť	10
3.3	Priestor pohybu rozhodcov	11
3.4	Prvoradá zodpovednosť – lopta je v prednej polovici ihriska (na strane zap.stolíka alebo na opačnej strane)	12
3.5	Základný pohyb pri prihrávke alebo driblingu z jednej strany ihriska na druhú (rotácia)	13
3.6	Základný pohyb – lopta smeruje ku košu	14
3.7	Základný pohyb keď sa lopta presúva zo zadnej do prednej polovice ihriska (prechod)	15
3.8	Základný pohyb pri tesnej osobnej obrane (pressing)	17
4.	Situácie pri vhadzovaní zo zázemia	18
4.1	Zodpovednosť pri vhadzovaní zo zázemia	18
4.2	Vhadzovanie na koncovej čiare, lopta sa presúva do prednej polovice	18
4.3	Vhadzovanie zo zázemia na postrannej čiare, lopta ostáva alebo sa presúva do prednej polovice ihriska	19
4.4	Vhadzovanie na koncovej čiare, lopta ostáva v prednej polovici ihriska	21
5.	Situácie pri hode na kôš	22
5.1	Hod na kôš z hry a zodpovednosť pri doskakovaní	22
5.2	Zodpovednosť za loptu v zázemí a následné vhadzovanie	24
6.	Znamenia rozhodcov a postupy	25
6.1	Postup pri odpískaní chyby	25
6.2	Zmena postavenia po odpískaní chyby, lopta ostáva v prednej polovici ihriska	26
6.3	Zmena postavenia po odpískaní chyby, lopta pôjde do novej prednej polovice ihriska	27
7.	Trestné hody	29
7.1	Vykonávanie trestných hodov	29
7.2	Vykonávanie trestných hodov po technickej, nešportovej alebo diskvalifikujúcej chybe.	30
8.	Oddychové časy a striedania	31
8.1	Započítavaný oddychový čas	31
9.	Hod za tri body	32

Príručka rozhodcu

Rozhodovanie tromi osobami

Ak je v príručke rozhodcu - rozhodovanie tromi osobami - akákoľvek zmienka o hráčovi, trénerovi, rozhodcovi a podobne iba v mužskom rode, samozrejme platí aj pre ženský rod. Treba tomu rozumieť, že je tak uvedené len z praktických dôvodov.

1. Úvod

1.1 Dôležité pojmy

Strana lopty Vzťahuje sa na pozíciu lopty na ihrisku. Ak spojíme oba koše pomyslenou spojnicou cez ich stredy, polovica ihriska, v ktorej sa nachádza lopta, sa nazýva **strana lopty**.

Rozhodcovia: Rozhodcu, ktorý zaujal postavenie na koncovej čiare, budeme nazývať **predný rozhodca**. V texte bude označený ako **L (lead)**. Rozhodca, ktorý zaujal postavenie na opačnej strane ihriska ako **L** (obvykle na opačnej strane ako lopta) v jeho prednej polovici, približne dva kroky za predĺženou čiarou trestných hodov, sa bude v texte nazývať **stredný rozhodca** a bude označený **C (centre)**. Podľa postavenia lopty môže byť **C** na ktorejkoľvek strane v prednej polovici ihriska. Rozhodca, ktorý zaujal postavenie na strane lopty približne v priesečníku postrannej čiary a čiary vymedzujúcej územie lavičky družstva bližšej k stredovej čiare a na tej istej strane ako **L**, sa nazýva zadný rozhodca a v texte sa bude označovať **T (trail)**. **L** a **T** sú vždy na tej istej strane, **C** je vždy na opačnej strane.

Opačná strana: Tento pojem označuje časť ihriska, ktorá je najvzdialenejšia od zapisovateľského stolíka.

Rotácia: Ak je lopta živá a jej pohyb alebo poloha zapríčiní, že **L** sa rozhodne zmeniť svoje postavenie v prednej časti ihriska, vtedy hovoríme o rotácii. Zmena postavenia **L** vyvolá zmenu postavenia **C** a **T**. Počas normálneho priebehu hry rozhoduje o zmene postavenia rotáciou **L**. Rotácia začína vždy, keď sa lopta dostane za úroveň predĺženej čiary trestných hodov smerom ku košu.

Silná strana: Strana ihriska, na ktorej sa nachádza **L**.

Výmena: Keď sa lopta stane mŕtvou po odpískaní chyby, rozhodcovia si musia vymeniť svoje postavenie. Rozhodca, ktorý chybu odpískal, sa po odsignalizovaní chyby zapisovateľovi vždy presunie na opačnú stranu. Keď po chybe nasleduje vhadzovanie zo zázemia, sú na strane určenej na vhadzovanie vždy dvaja rozhodcovia.

Slabá strana: Strana v prednej polovici ihriska, na ktorej nie je **L**.

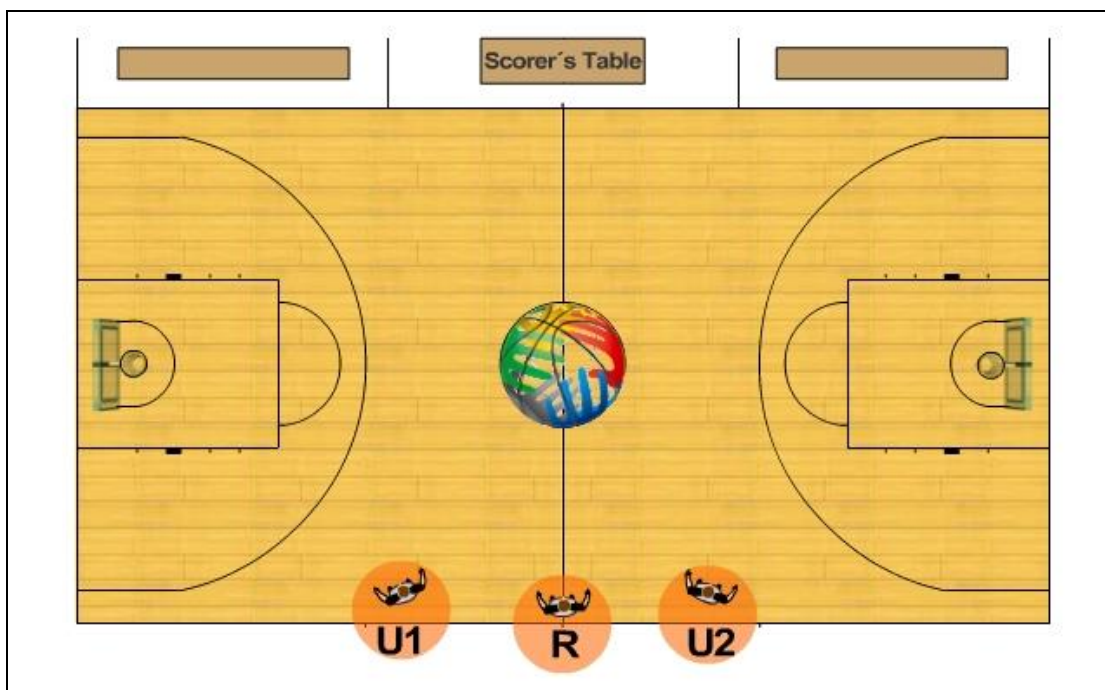
Poznámka prekladateľa:

Anglické texty v obrázkoch znamenajú:

Scorer's table	Zapisovateľský stolík
Shot locations	Miesta hodu na kôš
Strong side	Silná strana
Weak side	Slabá strana
Perimeter rebound	Územie, z ktorého sa doskakuje odrazená lopta
R – referee	Prvý rozhodca
U1 – umpire 1	Druhý rozhodca
U3 – umpire 2	Tretí rozhodca

2. Začiatok stretnutia

2.1 Sledovanie rozcvičky pred a v prestávke stretnutia



Obrázok 1 Postavenie počas rozcvičky pred stretnutím a v prestávke

- A. Prvý rozhodca (R) a jeho dvaja kolegovia zaujmú postavenie na postrannej čiare oproti zapisovateľskému stolíku (scorer's table).
- B. Prvý rozhodca stojí na priesečníku stredovej a postrannej čiary.
- C. Druhý rozhodca (U1) zaujme postavenie asi tri (3) metre naľavo od prvého rozhodcu a sleduje pri rozcvičke družstvo na svojej strane ihriska.
- D. Tretí rozhodca (U2) zaujme postavenie asi tri (3) metre napravo od prvého rozhodcu a sleduje pri rozcvičke družstvo na svojej strane ihriska.
- E. Desať (10) minút pred začiatkom stanoveným stretnutia prvý rozhodca skontroluje pri zapisovateľskom stolíku, či v zápise o stretnutí sú uvedené zostavy a označené základné päťky (5) a vráti sa do postavenia oproti stolíku zapisovateľov.
- F. V prípade predstavovania šesť (6) minút pred začiatkom stretnutia, prvý rozhodca zapískaním upozorní hráčov, aby ukončili rozcvičku a vrátili sa na svoju lavičku družstva. Prvý, druhý a tretí rozhodca prídu k zapisovateľskému stolíku.
- G. Po predstavení družstiev, zapískaním a príslušným signálom - tri (3) minúty - oznámi prvý rozhodca čas zostávajúci do začiatku stretnutia.
- H. Dve (2) minúty pred začiatkom stretnutia prvý rozhodca zapískaním upozorní hráčov, aby okamžite ukončili rozcvičku a vrátili sa na svoju lavičku družstva.
- I. Minútu a tridsať sekúnd (1:30) pred začiatkom stretnutia, prvý rozhodca zapíska a tým upozorní hráčov, že majú okamžite odísť do priestoru územia lavičky svojho družstva.

- J. Počas rozcvičky v prestávke stretnutia rozhodcovia zaujmú to isté postavenie ako pred stretnutím.

2.2 Všeobecné postavenie na ihrisku

Pri rozhodovaní tromi osobami, rozhodcovia svojím postavením vytvárajú veľký trojuholník. Keď sa lopta premiestňuje do rôznych bodov na ihrisku, alebo keď sa zmení držanie lopty družstvom, rozhodcovia sa musia snažiť o udržanie trojuholníka aj v čase, keď sa premiestňujú do nového postavenia na ihrisku.

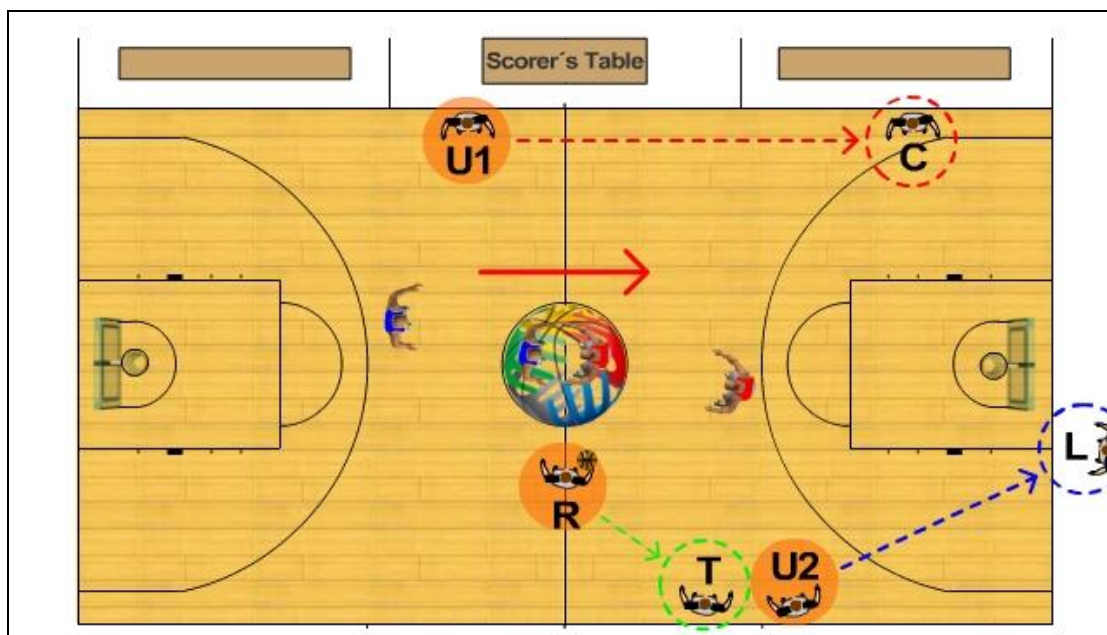
2.3 Úvodný rozskok



Obrázok 2 Rozskok

- A. Prvý rozhodca zodpovedá za vyhodenie lopty medzi skáčucich hráčov, pričom je postavený tvárou k zapisovateľskému stolíku.
- B. Druhý a tretí rozhodca stoja na protíľahlých postranných čiarach. **U1** na strane zapisovateľského stolíka v čiarou územia lavičky družstva a stredovou čiarou, **U2** na úrovni čiaru ohraničujúcej územie lavičky družstva.
- C. Zodpovednosť U1:
 - 1. Zapíska, ak je rozskok zle vyhodенý, alebo ak sa jeden zo skáčucich hráčov dopustí priestupku.
 - 2. Dáva signál časomeračovi na spustenie hodín hry, ak bola lopta zahraná dovolene.
- D. Zodpovednosť U2: sleduje ôsmich (8) neskáčucich hráčov.

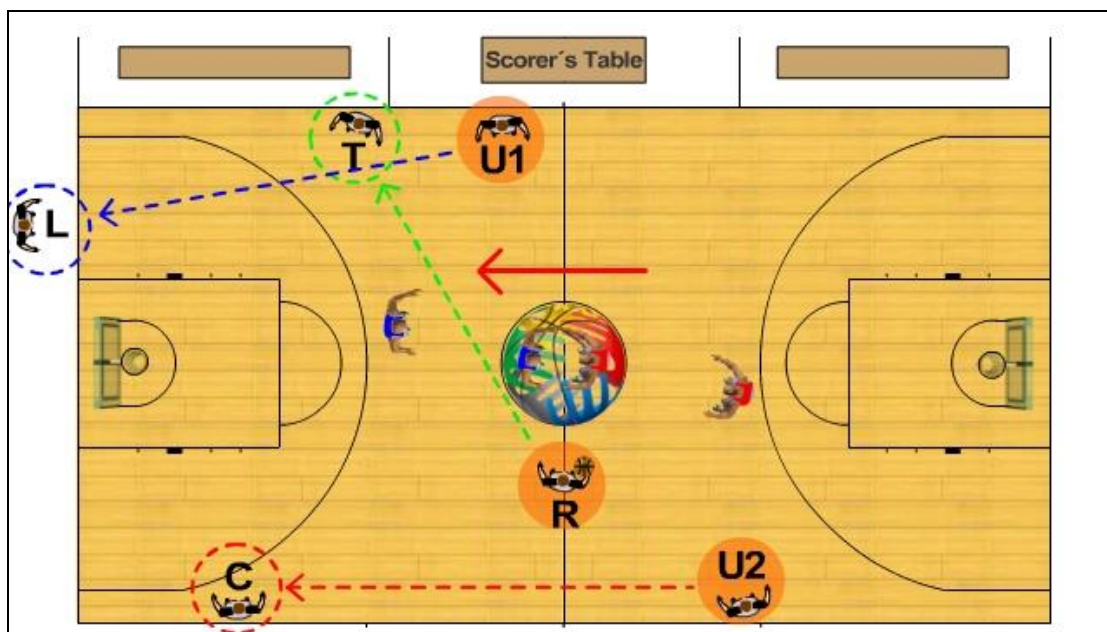
2.4 Úvodný rozskok – hrá sa po pravej strane R



Obrázok 3 Rozskok – hrá sa po pravej strane R

- A. U2 sa stáva L.
- B. U1 sa stáva C.
- C. Prvý rozhodca sa presunie k postrannej čiare, na ktorej stál počas rozskoku U2 a stane sa T.

2.5 Úvodný rozskok – hrá sa po ľavej strane R



Obrázok 4 Rozskok – hrá sa po ľavej strane R

- A. U1 sa stáva L.
- B. U2 sa stáva C.
- Prvý rozhodca sa presunie k postrannej čiare, na ktorej stál počas rozskoku U1 a stáva sa T.

3. Postavenie a zodpovednosť rozhodcov na ihrisku

3.1 Základná zodpovednosť na ihrisku



Obrázok 5 Základná zodpovednosť na ihrisku

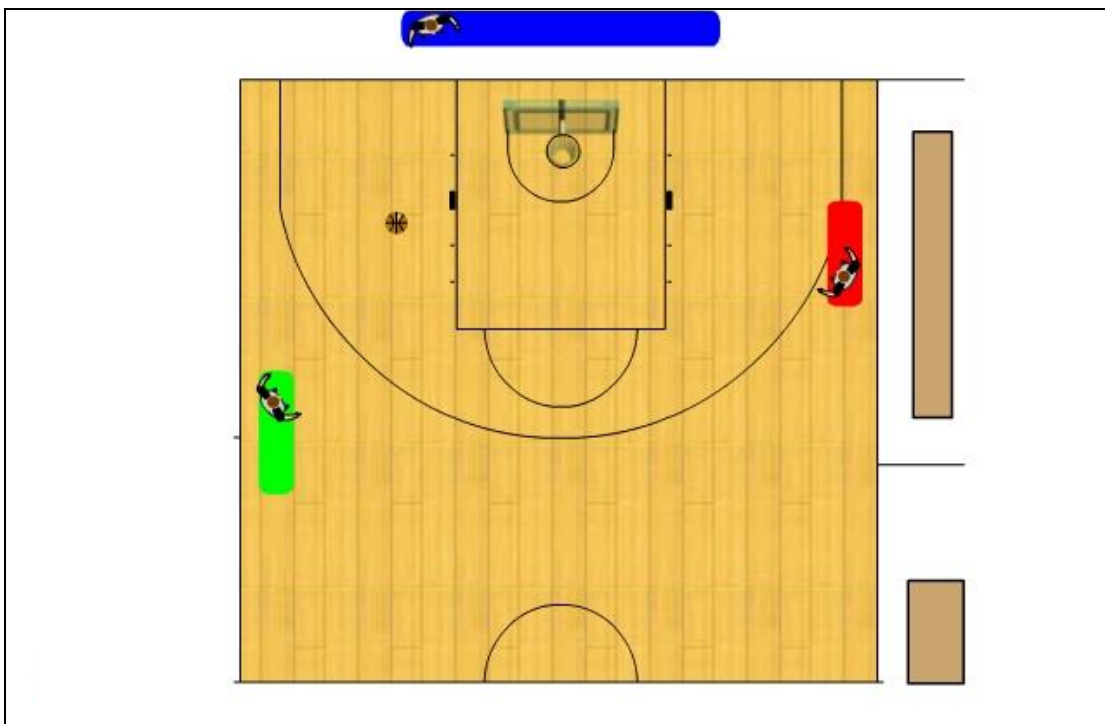
3.2 Základná zodpovednosť.

- A. Za hru s loptou, ak je v priestore, za ktorý zodpovedá príslušný rozhodca.
- B. Za hráčov mimo lopty, ak je to priestor, za ktorý zodpovedá príslušný rozhodca, keď je lopta v priestore zodpovednosti iného rozhodcu.
- C. **C** stojí dva (2) metre za predĺženou čiarou trestného hodu na postrannej čiare, smerom ku košu. Ak je to potrebné, pohybuje sa smerom do ihriska, alebo smerom ku koncovej čiare.
- D. **T** zaujme postavenie v rohu územia lavičky družstva na postrannej čiare. Ak je to potrebné, pohybuje sa smerom do ihriska alebo smerom ku koncovej čiare.
- E. V prípade vhadzovanie zo zázemia, skôr ako podá loptu vhadzujúcemu hráčovi, rozhodca sa musí presvedčiť, či sú na strane lopty dvaja (2) rozhodcovia, (L a T).

3.3 Priestor pohybu rozhodcov



Obrázok 6 Lopta na strane zapisovateľského stolíka

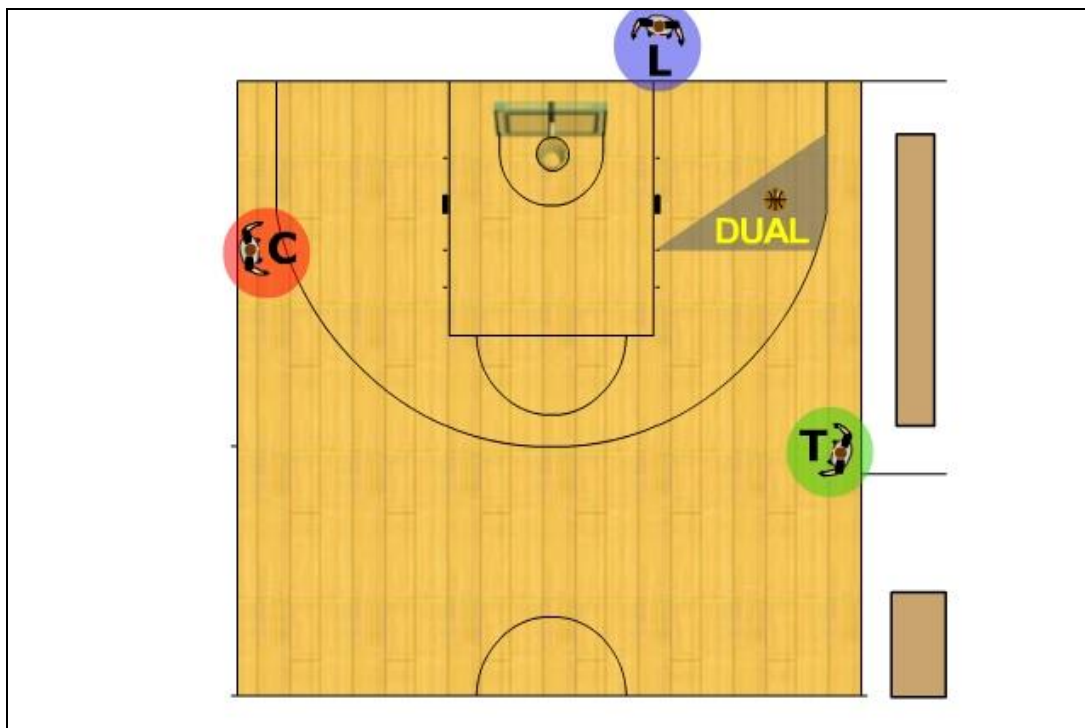


Obrázok 7 Lopta na opačnej strane

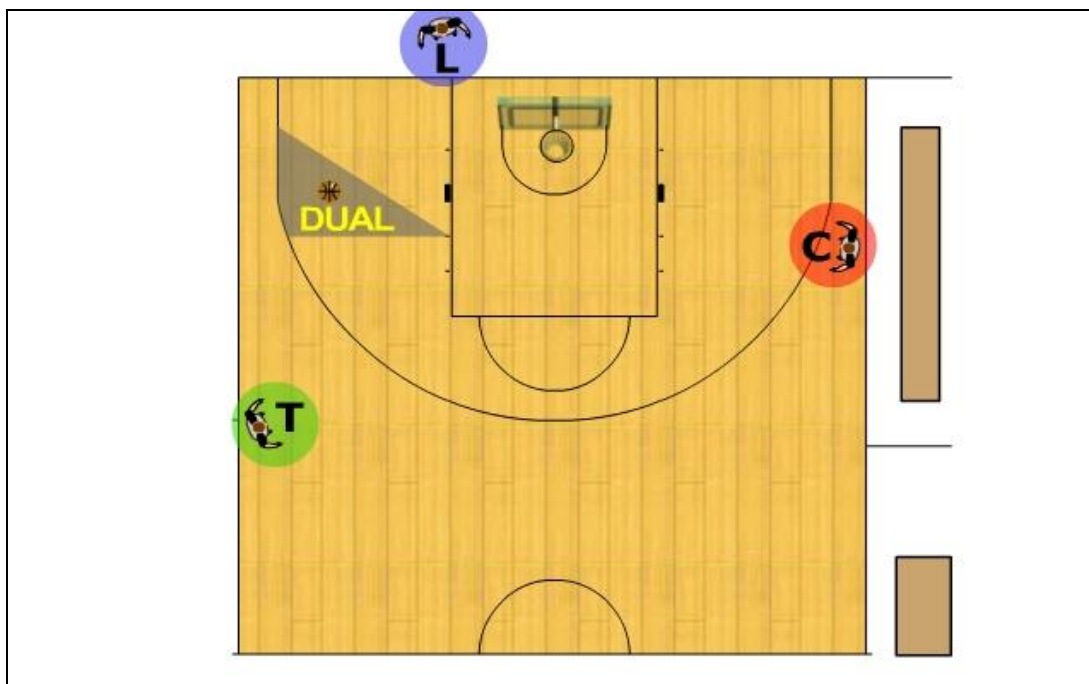
- A. Priestor pohybu rozhodcov, keď je lopta na strane zapisovateľského stolíka (Obrázok 6).
 B. Priestor pohybu rozhodcov, keď je lopta na opačnej strane (Obrázok 7).

V princípe je priestor pre pohyb rozhodcov určený. Kedykoľvek je to potrebné, môže sa rozhodca presunúť do výhodnejšieho postavenia, aby mohol lepšie posúdiť konkrétnu hernú situáciu.

3.4 Prvoradá zodpovednosť – lopta je v prednej polovici ihriska (na strane zap.stolíka alebo na opačnej strane)



Obrázok 8 Lopta na strane zapisovateľského stolíka (príklad)



Obrázok 9 Lopta na opačnej strane (príklad)

- A. Každý rozhodca zodpovedá za priestor svojej prvoradej zodpovednosti.
- B. Keď je lopta v priestore prvoradej zodpovednosti rozhodcu, tento je zodpovedný za chyby a priestupky v priestore okolo lopty.
- C. Keď lopta **nie je** v priestore prvoradej zodpovednosti rozhodcu, príslušný rozhodca zodpovedá za všetkých hráčov v jeho priestore prvoradej zodpovednosti.

D. Priestor označený dual je len priestor medzi predným a zadným rozhodcom (**L** a **T**)

3.5 Základný pohyb pri prihrávke alebo driblingu z jednej strany ihriska na druhú (rotácia)



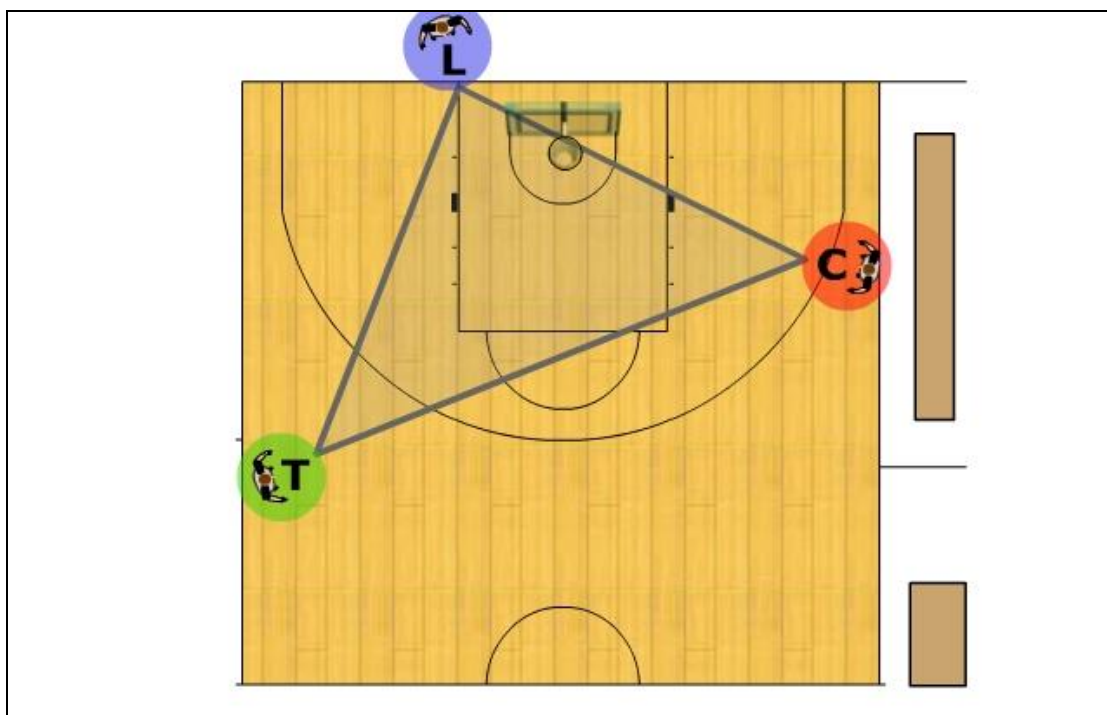
Obrázok 10 Lopta sa presúva na opačnú stranu



Obrázok 11 Lopta sa presúva na stranu zapisovateľského stolíka

- L** zmení svoje postavenie, vždy keď je lopta prihraná hráčovi stojacemu na opačnej strane alebo lopta postupuje pod predĺženú čiaru trestných hodov do blízkosti **C**.
Výnimkou je len situácia, keď ide o rýchly hod na koš alebo vnik priamo ku košu.
- Veľkosť trojuholníka (postavenie rozhodcov, LTC) sa nezväčšuje rotáciou.
- Predný (**L**) iniciuje rotáciu pohybom pozdĺž koncovej čiary. Center (**C**) zostáva v svojom postavení až kým **L** **nezaujme nové postavenie, a nemá hru pod kontrolou**.
- Potom **T** zaujme postavenie stredného (**C**) rozhodcu.
- C** zaujme svoje nové postavenie ako posledný.
- Dôležitý je neustály vizuálny kontakt rozhodcov. **T** a **C** musia byť pripravený kedykoľvek reagovať na rotáciu iniciovanú predným rozhodcom.

3.6 Základný pohyb – lopta smeruje ku košu



Obrázok 12 Normálna hra

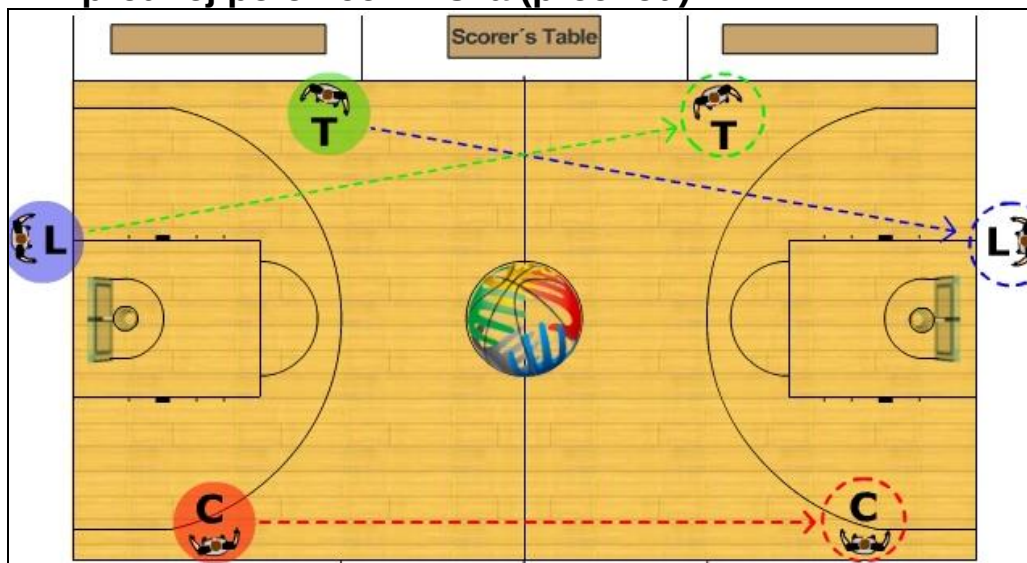


Obrázok 13 Vniknutie ku košu

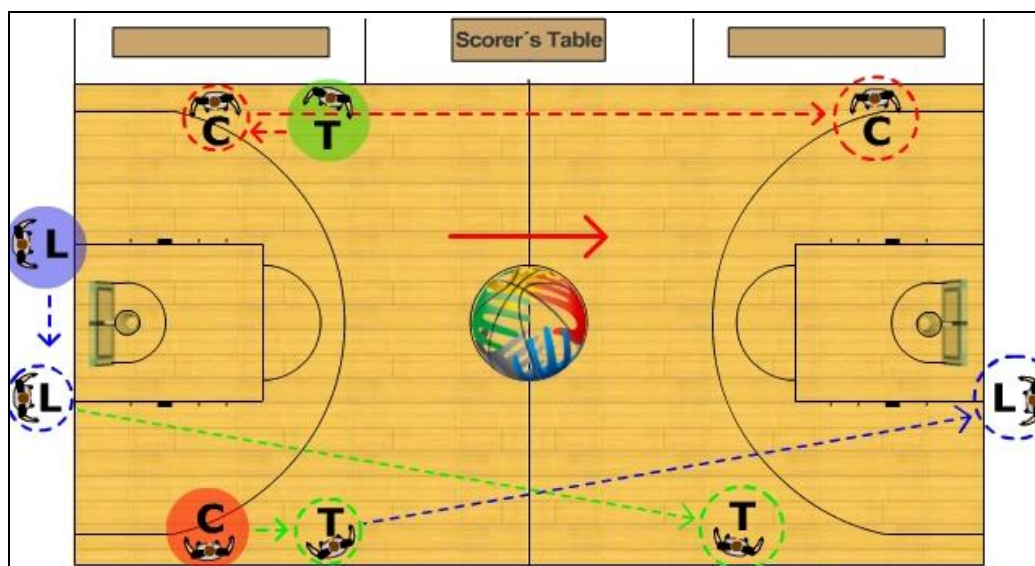
Keď hráč s loptou vniká ku košu:

- A. L sa pohybuje smerom pod kôš
- B. C stojí asi dva (2) metre za predĺženou čiarou trestných hodov smerom ku košu.
- C. T sa pohybuje smerom smerom ku košu.
- D. Trojuholník medzi rozhodcami sa zmenšuje.

3.7 Základný pohyb keď sa lopta presúva zo zadnej do prednej polovice ihriska (prechod)



Obrázok 14 Pohyb pri prechode



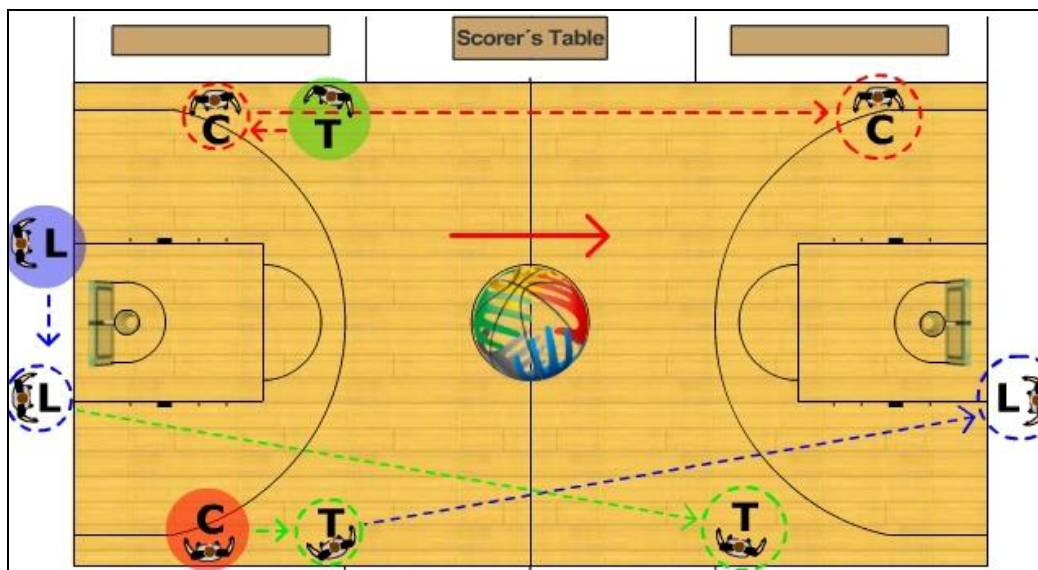
Obrázok 15 Pohyb pri prechode po rotácii

- A. T sa stáva novým L a zodpovedá za:
1. Koncovú čiaru.
 2. Zodpovedá za herné situácie, ak hra postupuje smerom k nemu.
 3. Podkošových hráčov vždy, keď sa pohybujú cez vymedzené územie.
 4. Včasné začatie rotácie.
- B. C zostáva C aj počas prechodu (asi 7 – 10 metrov pred novým T) a zodpovedá za :
1. Všetky priestupky a chyby v priestore medzi vrcholmi dvoch polkruhov pre trestné hody na svojej strane.
 2. Pri prihrávke do rýchleho protiútoky sa presúva rýchlo za hrou tak, aby mohol vypomôcť L pri riešení situácií okolo lopty.
 3. Situácie okolo lopty, keď táto postupuje ku košu po jeho strane.
- C. L sa stáva novým T a zodpovedá za :
1. Určenie nového rozdelenia zodpovednosti za postranné čiaru.
 2. Všetky situácie, ktoré vznikajú za rýchlym protiútokom.

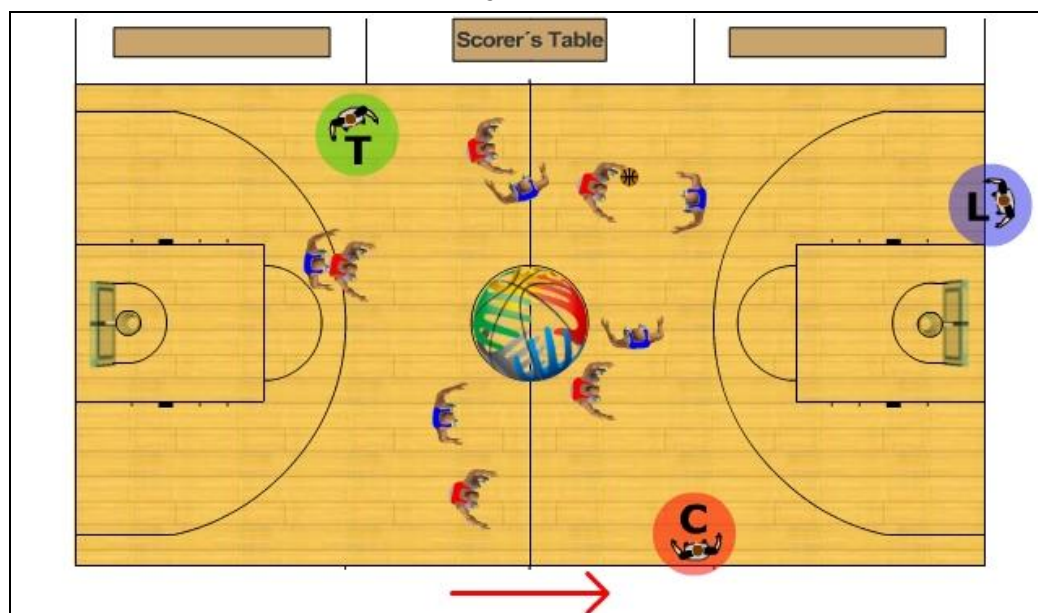
3. Všetkých hráčov v zadnej polovici ihriska pokiaľ sa presúvajú do prednej polovice.

3.8 Základný pohyb pri tesnej osobnej obrane (pressing)

Rozhodcovia svojím postavením tvoriacim veľký trojuholník kontrolujú priebeh hry. **T** zodpovedá za počítanie 8 sekúnd v zadnej polovici a sleduje hru, je pripravený na možnosť rýchlej zmeny držania lopty. **C** a **T** sa pohybujú tak rýchlo ako lopta. **C** je v takom postavení, aby mohol vypomôcť **T** pri porušení pravidla o zahratí lopty do zadnej polovice. **L** je v postavení pri stredovej čiare tak, aby zachytil prípadný rýchly protiútok alebo dlhú prihrávku do prednej polovice. Všetci rozhodcovia sú v stálom pohybe. Nesmú sa dať zablokovat' hráčmi.



Obrázok 16 Všetci hráči sú v zadnej polovici ihriska



Obrázok 17 Hráči v prednej a zadnej polovici ihriska

3.8.1 Všetci hráči v zadnej polovici ihriska

- A. **C** a **T** kontrolujú hru v zadnej polovici ihriska.
L zaujme postavenie pri stredovej čiare a sleduje všetkých hráčov.

3.8.2 Hráči v prednej a zadnej polovici ihriska

- A. **C** a **T** sledujú hru v zadnej polovici ihriska.
 B. **L** zaujme postavenie, také aby videl všetkých hráčov v prednej polovici.

4. Situácie pri vhadzovaní zo zázemia

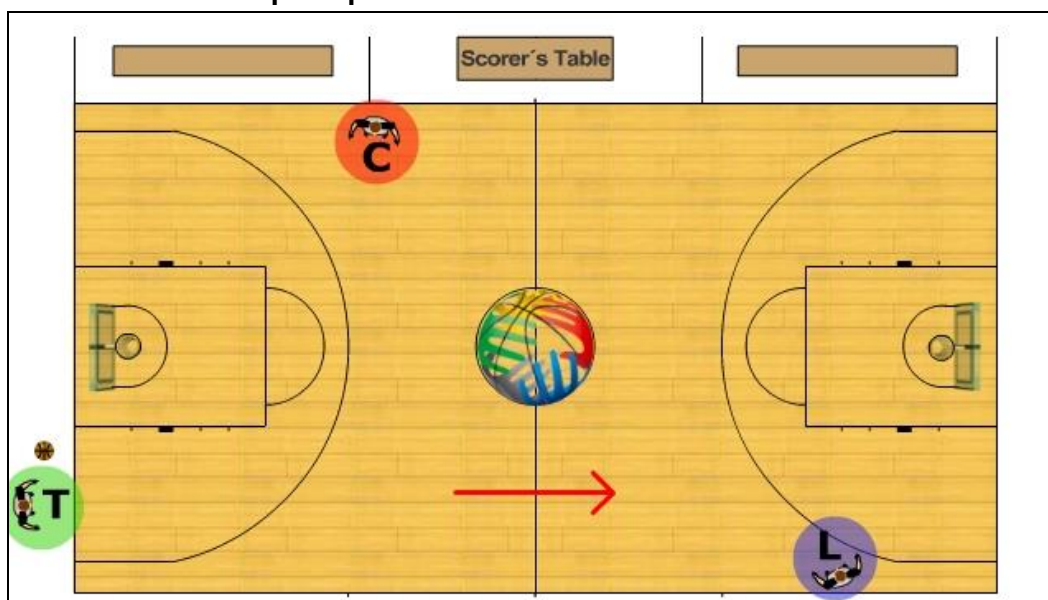
4.1 Zodpovednosť pri vhadzovaní zo zázemia

- A. **L** zodpovedá za koncovú čiaru v prednej polovici ihriska.
- B. **C** zodpovedá za postrannú čiaru na svojej strane ihriska.
- C. **T** zodpovedá za postrannú čiaru na svojej strane ihriska a za koncovú čiaru v zadnej polovici ihriska.

4.2 Vhadzovanie na koncovej čiare, lopta sa presúva do prednej polovice



Obrázok 18 Strana pri zapisovateľskom stolíku

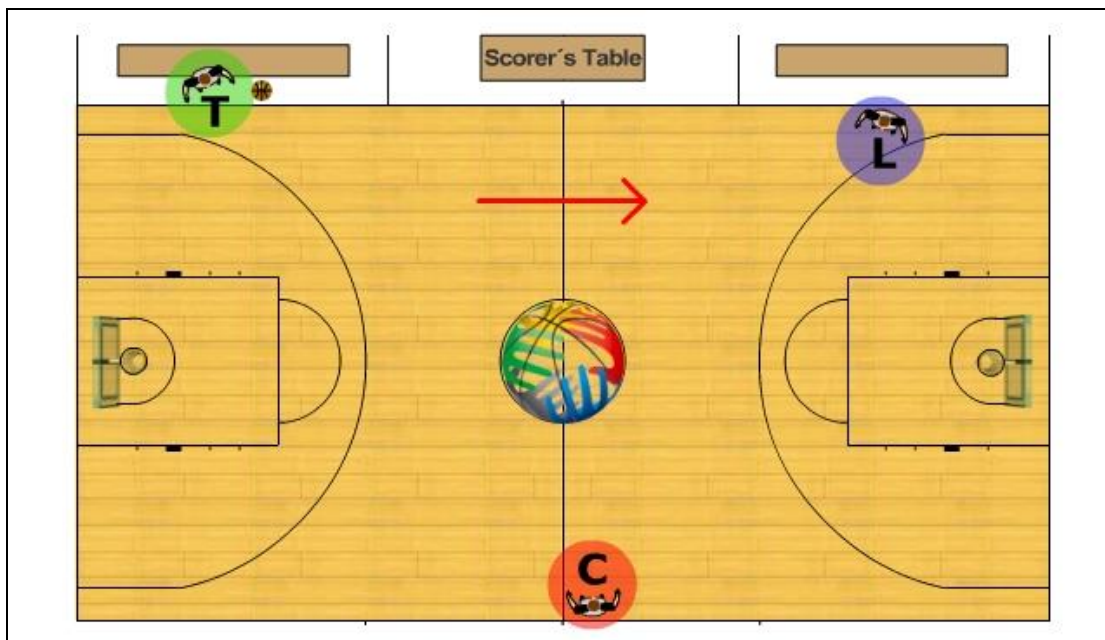


Obrázok 19 Opačná strana

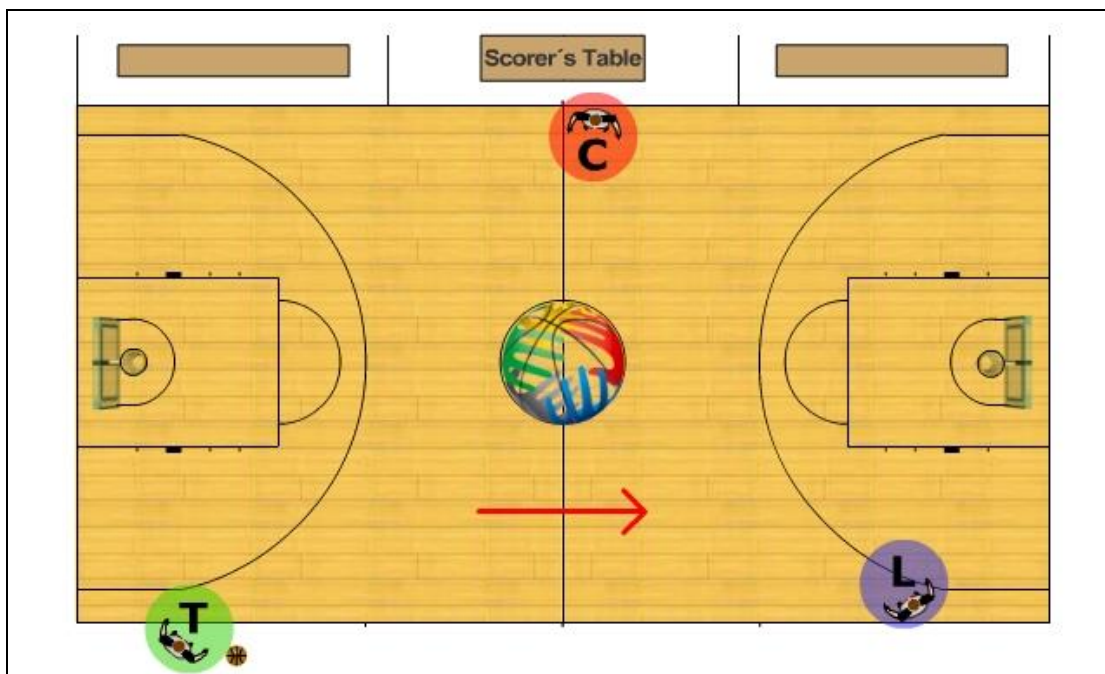
- A. **T** riadi vhadzovanie. Ak sa vhadzuje na strane zapisovateľského stolíka na koncovej čiare, **T** sa postaví medzi loptu a postrannú čiaru na strane zapisovateľského stolíka. Ak sa vhadzuje na opačnej strane, **T** sa postaví medzi loptu a postrannú čiaru na opačnej strane. **T** a **L** sú na tej istej strane ako lopta.
- B. **C** zaujme postavenie asi 7-10 metrov od **T** a je pripravený zachytiť pohyb hráčov idúcich si po prihrávku. **C** je vždy na opačnej strane ako **T** a **L**.

- C. **L** zaujme postavenie na predĺženej čiare trestných hodov v prednej polovici ihriska. Je pripravený sledovať pohyb hráčov.
- D. **L** by sa nemal presunúť sa na stranu lopty, pokiaľ sa všetci hráči nepresunú do prednej polovice ihriska.

4.3 Vhadzovanie zo zázemia na postrannej čiare, lopta ostáva alebo sa presúva do prednej polovice ihriska



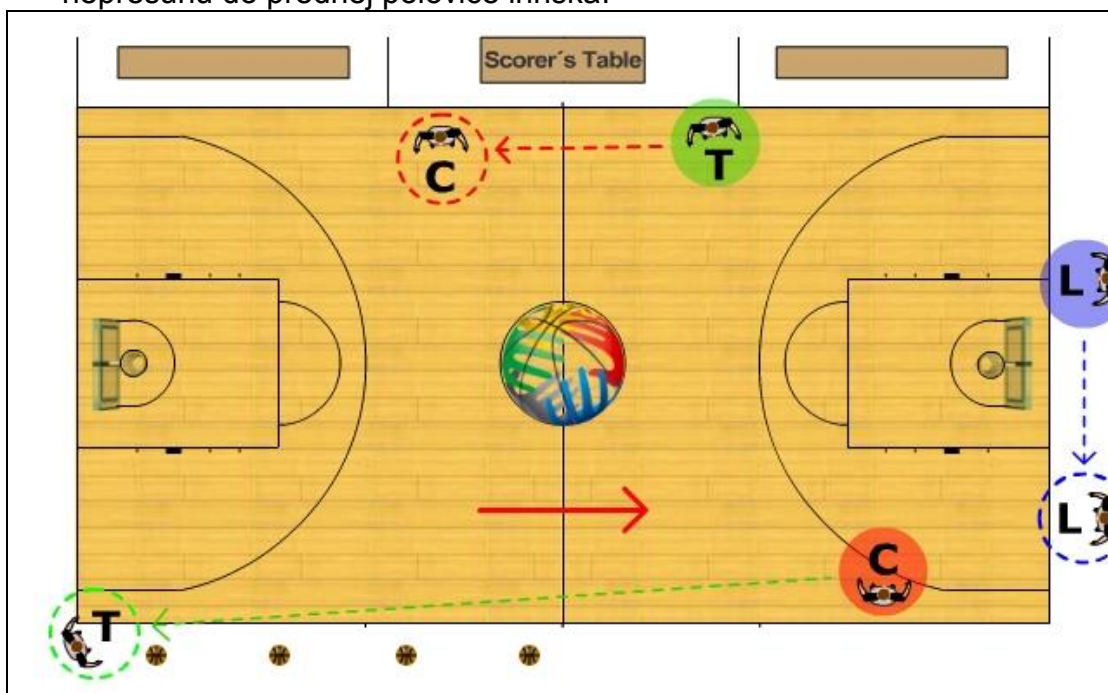
Obrázok 20 Strana pri zapisovateľskom stolíku



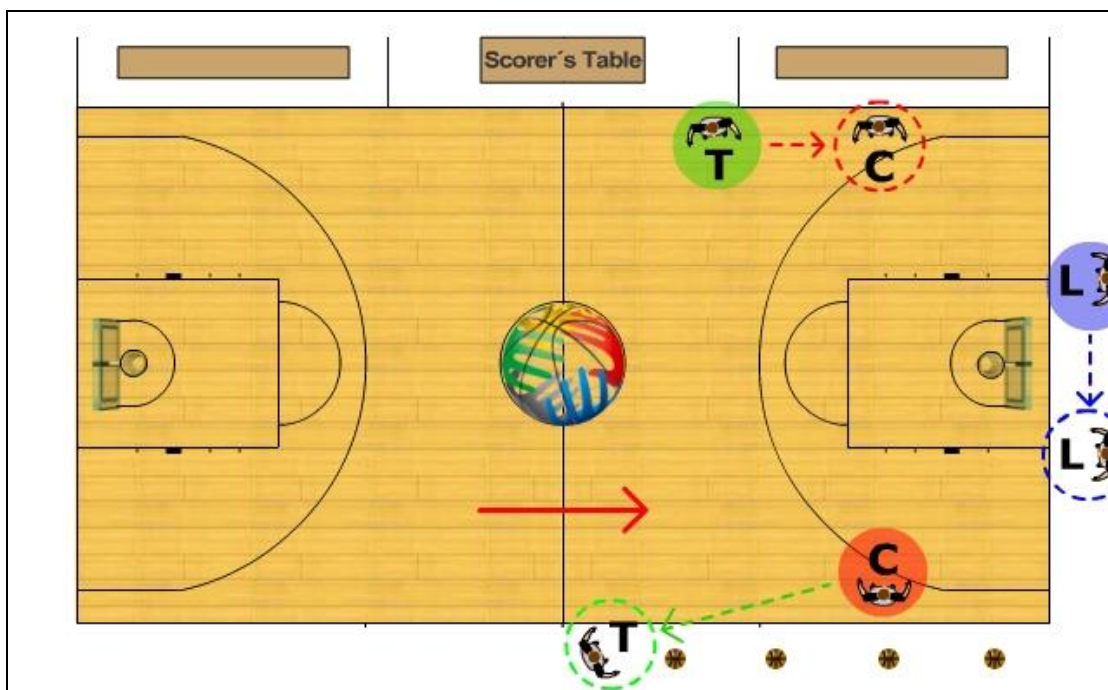
Obrázok 21 Opačná strana

- A. **T** riadi vhadzovanie a zostáva **T**.
- B. **C** zaujme postavenie asi 7-10 metrov od **T** aj pripravený zachytiť pohyb hráčov idúcich si po prihrávku a naďalej zostáva **C**.
- C. **L** zaujme postavenie na predĺženej čiare trestných hodov a je pripravený sledovať pohyb hráčov.

- D. Ak po vhadzovaní vypadne lopta do zázemia v mieste, kde sa nachádza **T**, bez ohľadu, či v prednej alebo zadnej polovici ihriska, **T** zostáva v tom istom postavení a opäť riadi vhadzovanie.
- E. **L** by sa nemal presunúť sa na stranu lopty, pokiaľ sa všetci hráči nepresunú do prednej polovice ihriska.



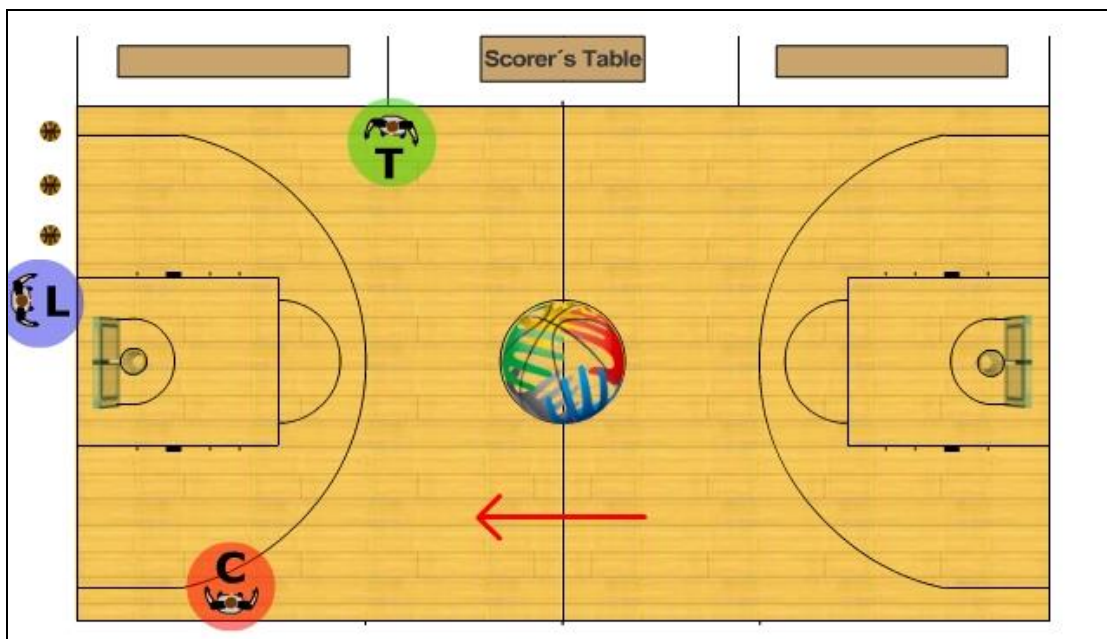
Obrázok 22 Opačná strana



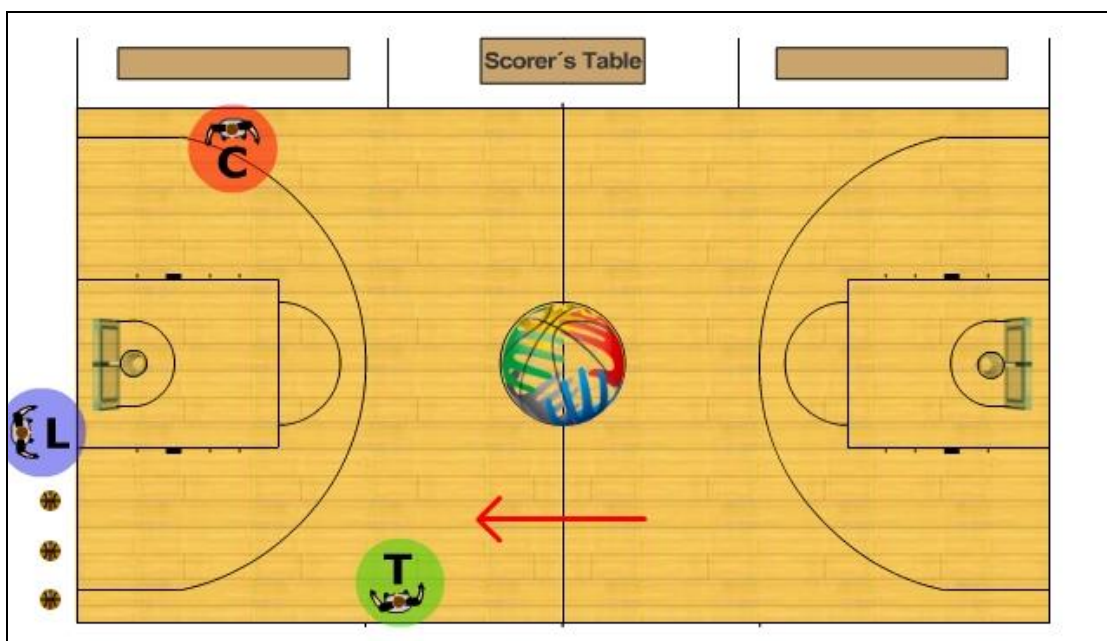
Obrázok 23 Opačná strana

- A. **C** odpíska loptu v zázemí, presunie sa na miesto pre vhadzovanie, riadi vhadzovanie a po vhadzení zaujme postavenie ako nový **T**.
- B. **T** zaujme postavenie nového **C**.
- C. **L** zaujme postavenie na strane lopty.

4.4 Vhadzovanie na koncovej čiare, lopta ostáva v prednej polovici ihriska



Obrázok 24 Strana pri zapisovateľskom stolíku

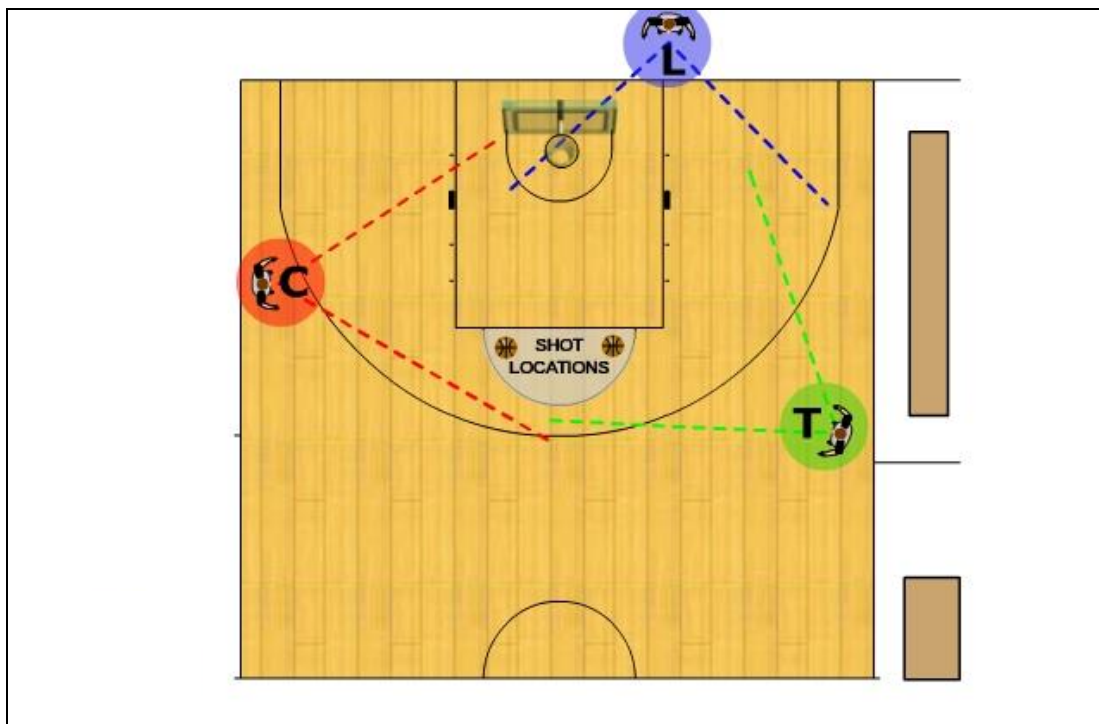


Obrázok 25 Opačná strana

- A. L riadi vhadzovanie z postavenia medzi vhadzujúcim hráčom a košom.
- B. C zaujme postavenie asi dva (2) metre za predĺženou čiarou trestných hodov na príslušnej strane ihriska.
- C. T zaujme svoje postavenie v rohu územia lavičky družstva.

5. Situácie pri hode na kôš

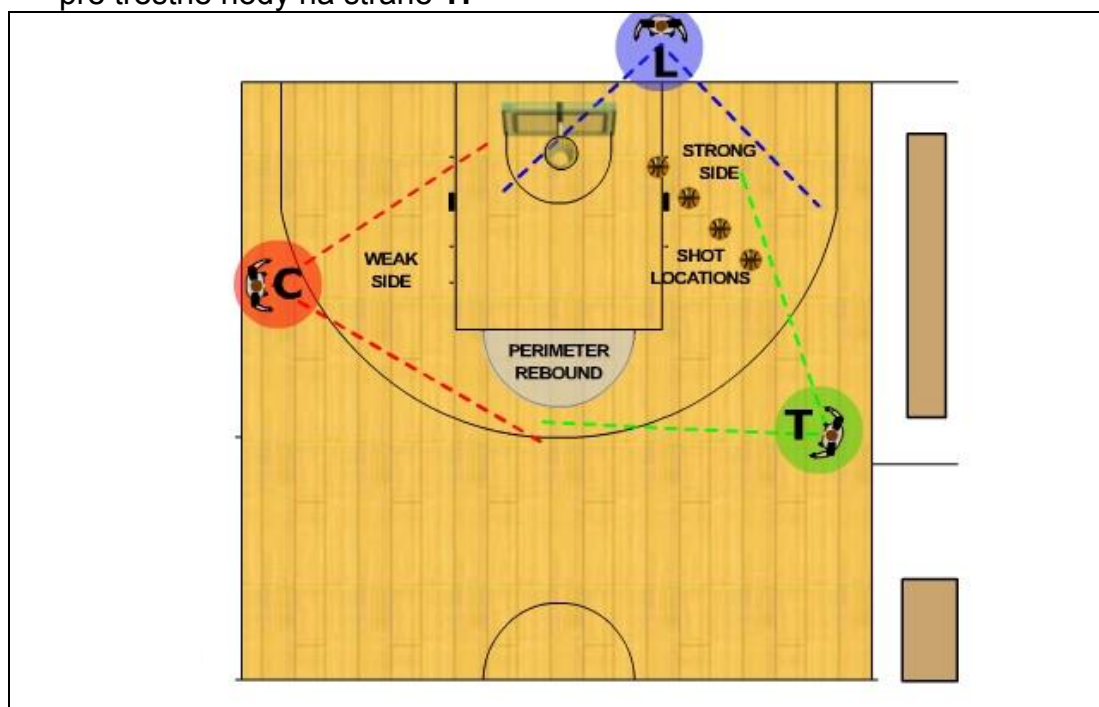
5.1 Hod na kôš z hry a zodpovednosť pri doskakovaní



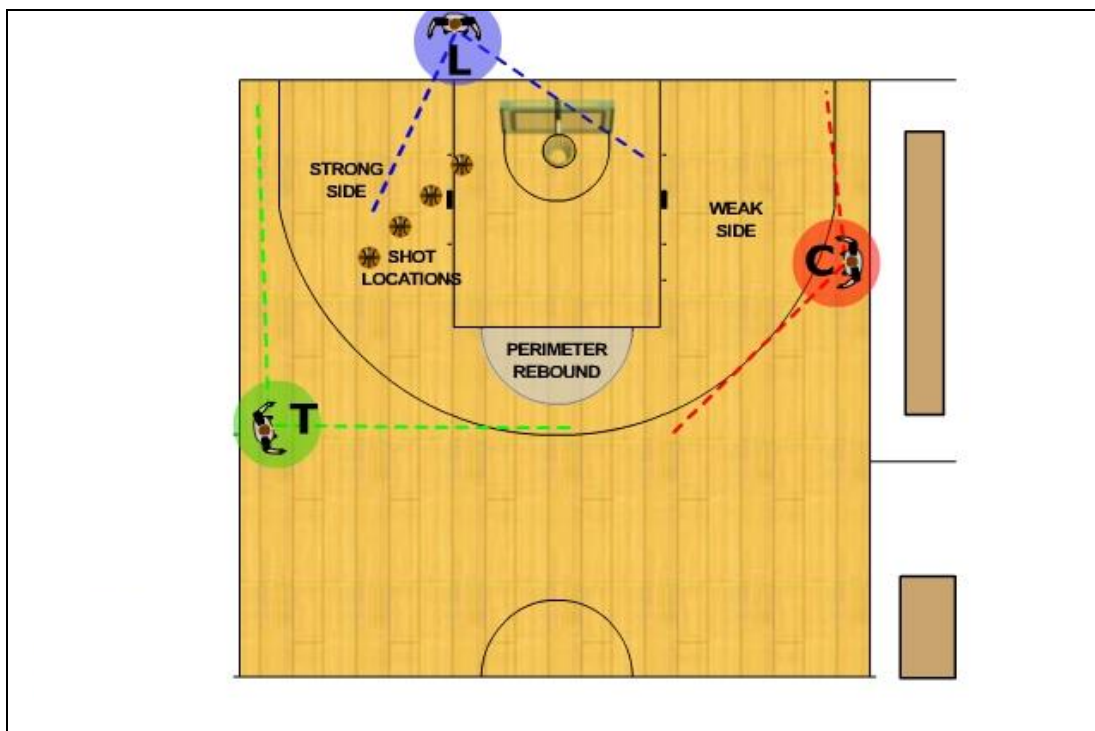
Obrázok 26 Hody na kôš z obvodu

Hod na kôš z obvodu

- A. C zodpovedá hlavne za všetky pokusy o hod na kôš z hry vo vnútornom priestore poloblúka pre trestné hody.
- B. T zodpovedá za pomoc pri hode na kôš vo vnútornom priestore poloblúka pre trestné hody na strane T.



Obrázok 27 Hody na kôš zo strany zapisovateľského stolíka

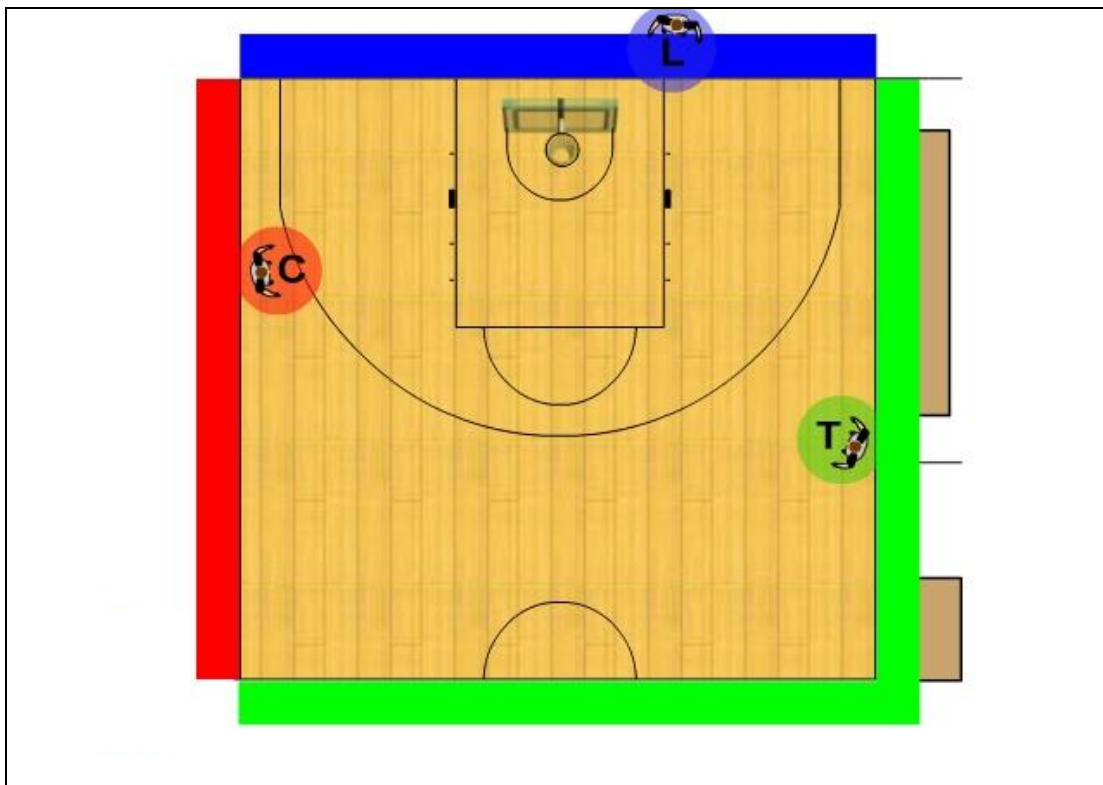


Obrázok 28 Hod na kôš z opačnej strany

Pri pokuse o hod na kôš z hry zo silnej strany je zodpovednosť nasledovná :

- A. **L** zodpovedá za hráča hádzajúceho na kôš, ako aj za doskakovanie zo strany lopty.
- B. **C** zodpovedá hlavne za zrážanie hodu na kôš, za bránenie hodu na kôš, a za doskakovanie zo slabej strany.
- C. **T** zodpovedá za zrážanie hodu na kôš, za bránenie hodu na kôš a doskakovanie z obvodu (z perimetra).

5.2 Zodpovednosť za loptu v zázemí a následné vhadzovanie



Obrázok 29 Zodpovednosť za vhadzovanie

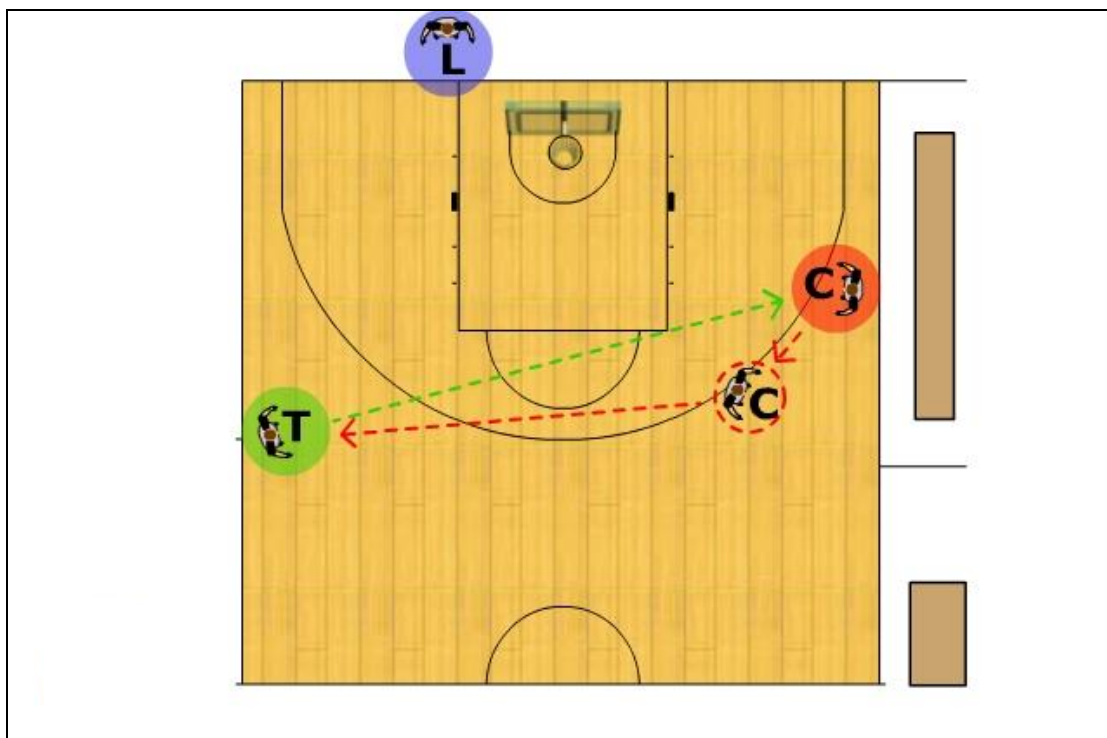
Každý rozhodca zodpovedá za vyriešenie situácie, ak lopta spadne do zázemia na postranných, stredovej alebo koncovej čiare, ak je to v priestore jeho zodpovednosti. Ak má rozhodca pochybnosti, potom požiada vizuálne o pomoc svojho kolegu. To isté platí pri nedovolenom zahratí lopty do zadnej polovice.

6. Znamenia rozhodcov a postupy

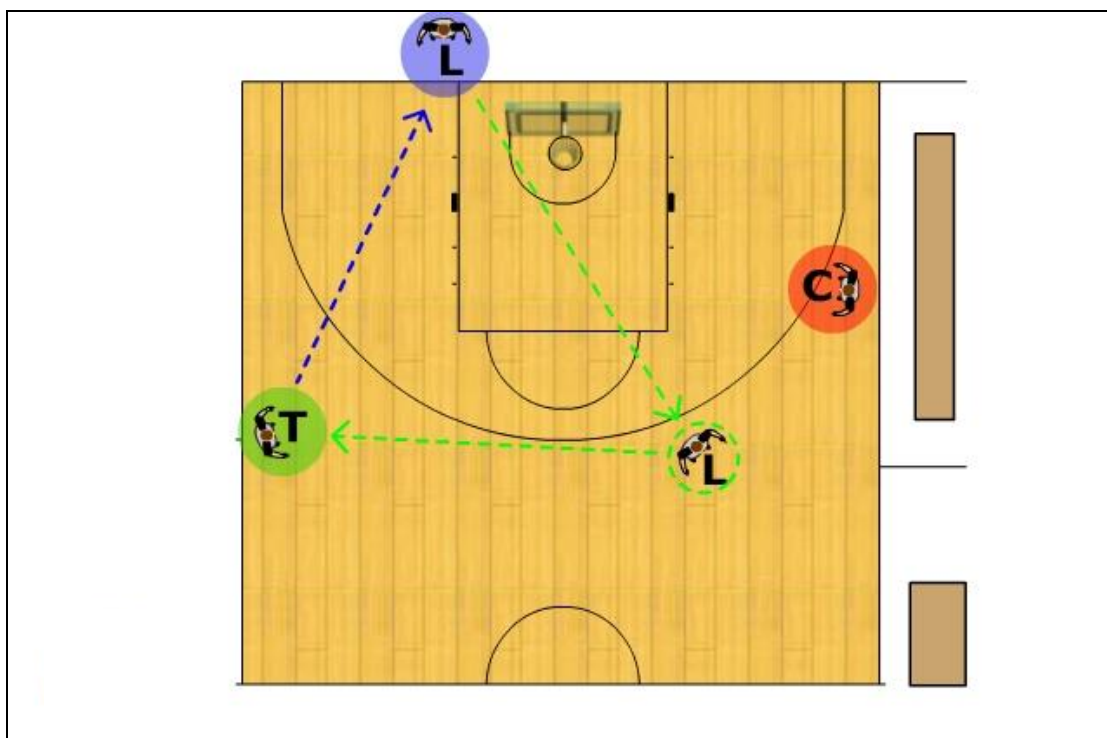
6.1 Postup pri odpískaní chyby

- A. Rozhodca, ktorý odpískal chybu :
1. Označí hráča, ktorý sa dopustil chyby. Potom to oznámi pri zapisovateľskom stolíku.
 2. Presunie sa na opačnú stranu ihriska.
- B. Rozhodcovia, ktorí neodpískali chybu :
1. Zotrávajú vo svojom postavení a pozorujú hráčov až dovtedy, kým aktívny rozhodca nezačne signalizáciu. Potom sa obaja presunú do nového postavenia.
 2. Ak chybu neodpískal rozhodca na strane zapisovateľského stolíka, ostáva vo svojom postavení.
 3. Rozhodca najbližšie k zapisovateľskému stolíku je zodpovedný za vykonanie všetkých požiadaviek o udelenie oddychového času a striedaní.
- C. Rozhodca, ktorý odpískal útočnú chybu :
1. Na strane zapisovateľského stolíka sa stane novým **C** na opačnej strane.
 2. Na opačnej strane, sa vráti na opačnú stranu.
- D. Trestné hody :
1. Nový L vždy riadi vykonanie trestných hodov na opačnej strane.
 2. Skôr, ako vstúpi do vymedzeného územia na vykonanie trestných hodov, L skontroluje zapisovateľský stolík, aby umožnil prípadné striedanie alebo udelil oddychový čas.
 3. C zaujme bežné postavenie určené pre C.
 4. T zaujme postavenie na stredovej čiare, na opačnej strane.

6.2 Zmena postavenia po odpískaní chyby, lopta ostáva v prednej polovici ihriska



Obrázok 30 C odpískal chybu brániacemu družstvu



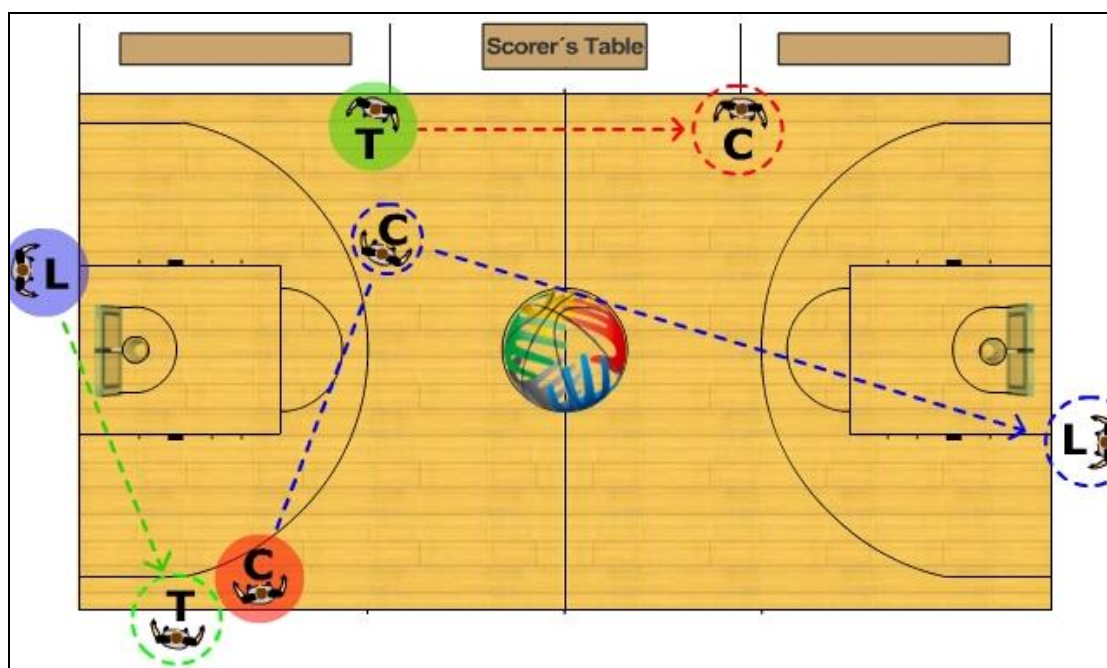
Obrázok 31 L odpískal chybu brániacemu družstvu



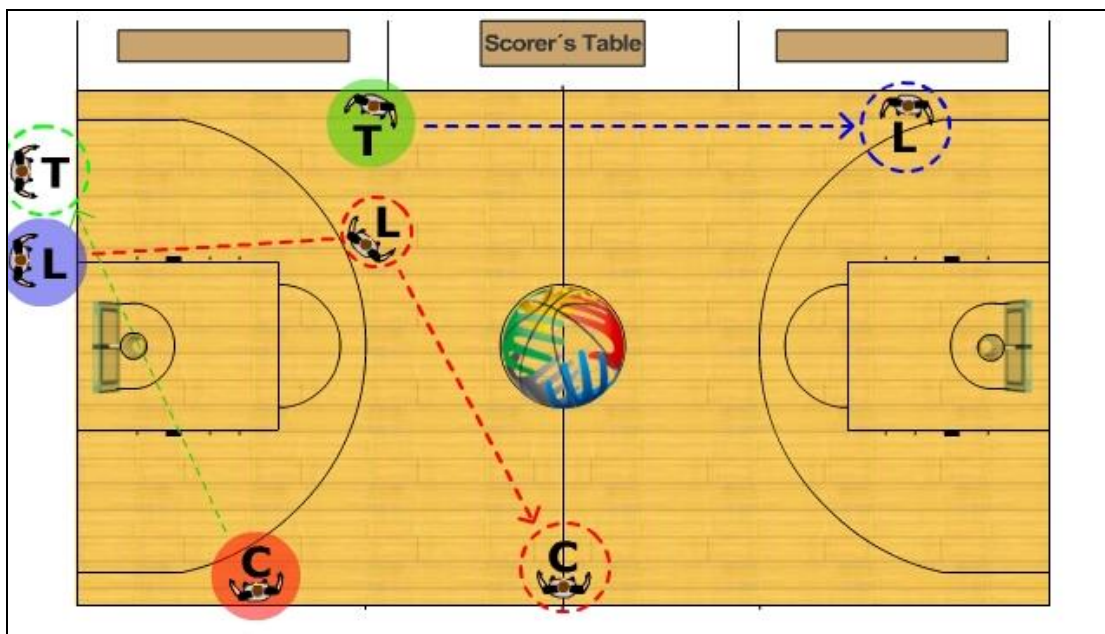
Obrázok 32 T odpískal chybu brániacemu družstvu

- Rozhodca, ktorý odpískal chybu, odsignalizuje chybu zapisovateľskom stolíku a presunie sa na opačnú stranu ihriska.
- Ostatní rozhodcovia (2), ostanú až do začiatku signalizácie vo svojom postavení. Potom sa presunú do nového postavenia, pričom neustále pozorujú všetkých hráčov.

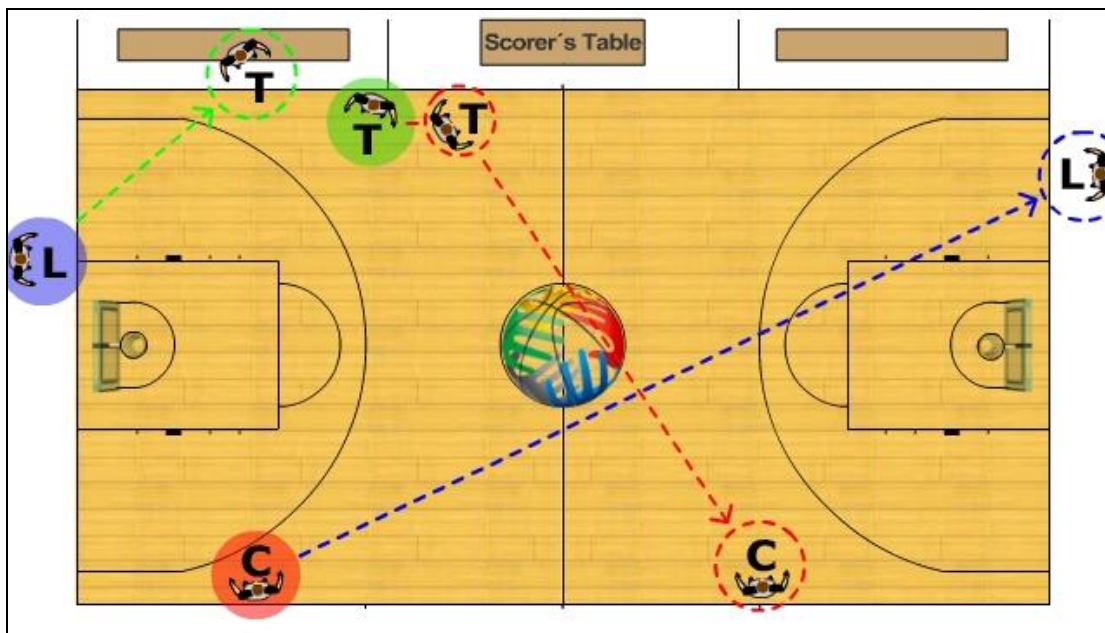
6.3 Zmena postavenia po odpískaní chyby, lopta pôjde do novej prednej polovice ihriska



Obrázok 33 C odpískal chybu útočiacemu družstvu



Obrázok 34 L odpískal chybu útočiacemu družstvu



Obrázok 35 T odpískal chybu útočiacemu družstvu

- A. Rozhodca, ktorý odpískal chybu, odsignalizuje chybu zapisovateľskému stolíku a presunie sa na opačnú stranu ihriska.
- B. Ostatní rozhodcovia (2), ostanú až do začiatku signalizácie vo svojom postavení. Potom sa presunú do nového postavenia, pričom neustále pozorujú všetkých hráčov.

7. Trestné hody

7.1 Vykonávanie trestných hodov.

A. zodpovednosť **L** (opačná strana) :

1. Zaisť si loptu a vykonáva všetky trestné hody – signalizuje ich počet a hráčovi hádzucemu trestné hody prihráva loptu o zem.
2. Sleduje hráčov stojacich na opačnej strane vymedzeného územia.
3. Po jedinom alebo poslednom úspešnom trestnom hode dáva rukou znamenie na spustenie hodín hry.

B. zodpovednosť **C** (strana pri zapisovateľskom stolíku)

1. Signalizuje počet trestných hodov.
2. Sleduje hráčov stojacich na opačnej strane vymedzeného územia.
3. Sleduje postavenie nôh strelca trestných hodov.

C. zodpovednosť **T** (opačná strana):

1. Ak je to potrebné, vypomáha s posudzovaním priestupkov pri trestných hodoch.
2. Zodpovedá za vhadzovanie na stredovej čiare oproti stolíku ak toto je súčasťou trestu.

Rozhodcovia musia zabezpečiť, aby trestné hody vykonával správny hráč.



Obrázok 36 Vykonávanie trestných hodov

7.2 Vykonávanie trestných hodov po technickej, nešportovej alebo diskvalifikujúcej chybe.

- A. Rozhodca, ktorý odpískal technickú, nešportovú alebo diskvalifikujúcu chybu, chybu odsignalizuje a stáva sa novým **T** (opačná strana).
- B. **L** (na opačnej strane) vykonáva všetky trestné hody – signalizuje ich počet a hráčovi hádzucemu trestné hody prihráva loptu o zem.
- C. **C** (na strane zapisovateľského stolíka) zaujme postavenie na predĺženej čiare trestných hodov, kým sa nevykonajú všetky trestné hody.
- D. Po poslednom alebo jedinom trestnom hode **L** prihrá alebo kotúľa loptu **T** na vykonanie vhadzovania spoza postrannej čiary.
- E. **C** zaujme svoje normálne postavenie.



Obrázok 37 Vhadzovanie lopty od stredovej čiary

8. Oddychové časy a striedania

8.1 Započítavaný oddychový čas

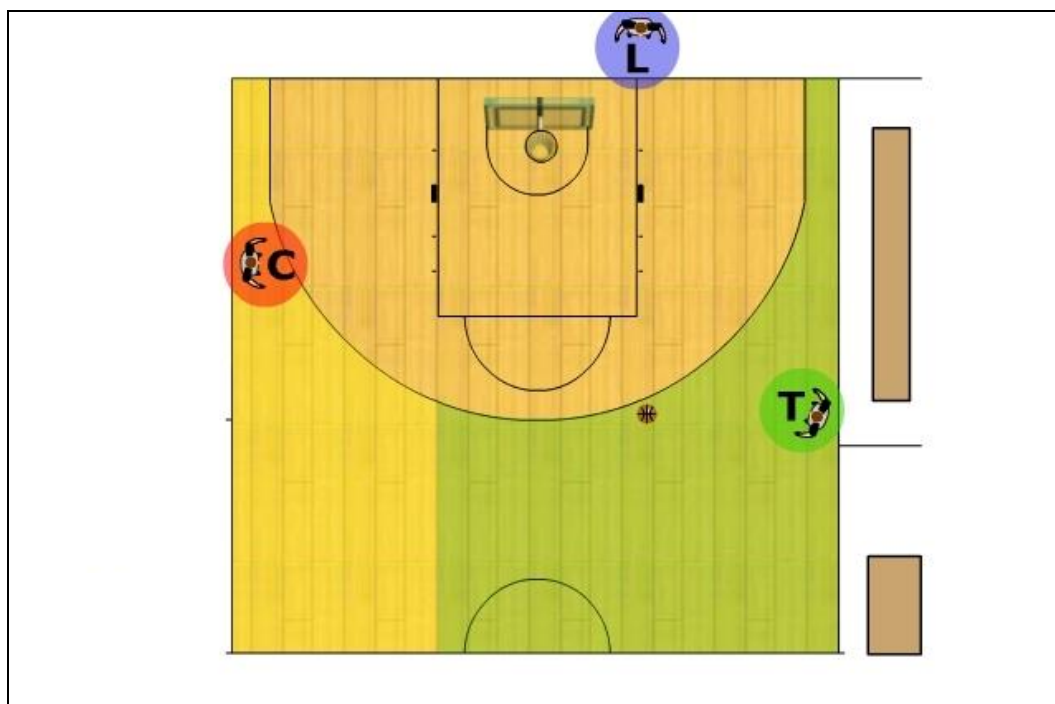
- A. Ak nastala príležitosť, časomerač svojím signálom oznámi rozhodcom, že bolo požiadané o započítateľný oddychový čas alebo striedanie. Rozhodca, ktorý je najbližšie pri stolíku, zapíska a riadi striedanie alebo udeľuje oddychový čas.
- B. Rozhodca, ktorý udelil oddychový čas, sa stáva novým **C**. Zaujme postavenie obkročmo na stredovej čiare, mimo stredového kruhu. Ostatní rozhodcovia zaujmú postavenie mimo polkruhov pre trestné hody. Ak po oddychovom čase nasledujú trestné hody, **L** drží loptu, ak po oddychovom čase nasleduje vhadzovanie zo zázemia, loptu drží rozhodca zodpovedný za príslušnú postrannú alebo koncovú čiaru.
- C. Keď zaznie signál oznamujúci uplynutie päťdesiat (50) sekúnd, vyzvú hráčov na návrat na ihrisko, po ktorom zaujmú svoje postavenia pre vhadzovanie alebo trestné hody.



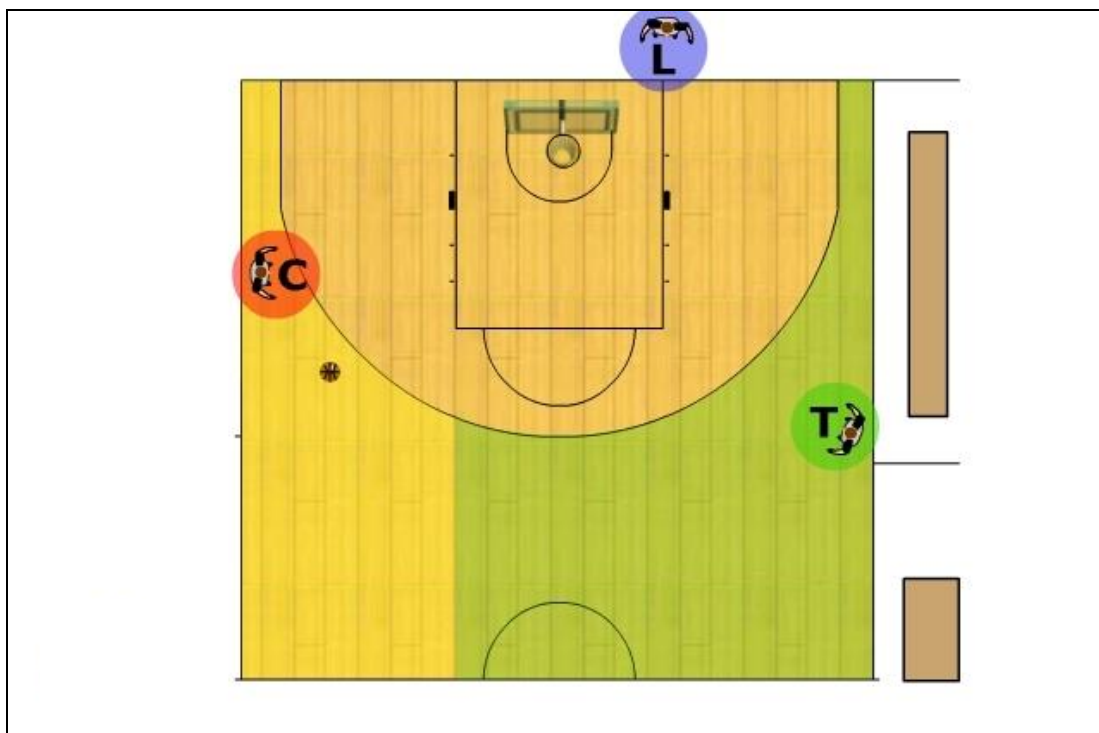
Obrázok 38 Postavenie počas oddychového času

9. Hod za tri body

- A. Ak sa predpokladá pokus o hod za tri body, sa snažia zaujať také postavenie, aby tento posúdili správne.
- B. Ak sa hráč pokúsi o hod za tri body, rozhodca, ktorý za priestor zodpovedá, signalizuje pokus zdvihnutím jednej ruky s tromi vztýčenými prstami nad hlavou.
- C. Ak bol hod úspešný zodpovedný rozhodca vztýči, rovnakým spôsobom druhú ruku.
- D. Ak je úspešnosť hodu signalizuje **T**, **C** musí signalizáciu zopakovať. To isté platí aj v opačnom prípade – signalizuje **C**, **T** potvrdzuje.
- E. **T** a **C** majú rozdelenú zodpovednosť za všetky pokusy o hod za tri body od predĺženej čiary trestných hodov po vrchol polkruhu trestných hodov na oboch stranách.
- F. V prípade rýchleho protiútoky **L** musí vypomôcť pri pokuse o hod za tri body, ak sa **T** a **C** nemôžu dostať dostatočne včas do svojich postavení.
- G. Rozhodcovia sa pri signalizovaní nesmú obrátiť chrbtom k hráčom alebo k ihrisku.
Rozhodcovia musia predpokladať možnosť rýchleho protiútoky po úspešnom pokuse o hod za tri body a musia byť pripravení posudzovať všetko, čo nasleduje.



Obrázok 39 Pokus o hod za tri body



Obrázok 40 Pokus o hod za tri body